

Metodbeskrivning mätning och beräkning av total njurvolym enligt Mayokliniken och anpassat efter lokala förhållanden Njurmedicinska kliniken SKAS.

1. Öppna en tomografi MR eller DT-buk/urinvägsöversikt i OM Sectra.
2. Välj om möjligt tunna snitt, det vill säga ett högt antal bilder per tomografi. Ett bra värde ligger mellan 500 – 700 bilder. Vid behov kan undersökningen behöva hämtas från arkivet vilket tar en stund att ladda ner, vänta upp till 2 minuter.
3. Kontrollera att du har valt en undersökning med ”*tunna snitt enligt ovan*”.
4. Öppna studien, högerklicka i bilden och välj insticksprogrammet MPR (multiplanar).
5. Det kommer nu fram ett arbetsfält med presentation av tomografin i standard sagittal, koronal och horisontalt plan. Utgå ifrån dessa och anpassa planet (gult och rött streck som syns i marginalen på varje bildruta), anpassa planet så att det motsvarar maximal längd i coronalt och sagittalt snitt. Förutom att du kan ändra vinkeln på planet så kan du även dra i markören för att ändra nivån (Förskjuta referensplanet i y-led). Gör du detta på rätt sätt så kommer alla tre planen att sammanfalla i ett origo. Du kontrollerar att du ligger rätt genom att horisontalplanet ska skära igenom njurhilus/pyelon samt att sagittal och koronal längd sammanfaller (är lika långa), acceptabel felmarginal är upp till 2 mm vid tunna snitt. Något större felmarginal kan tillåtas vid ”grovpixlad” undersökning.
6. Gör om momentet för höger och vänster njure var och en för sig, anteckna måtten som du har fått, totalt 4 stycken mått per njure sagittal och koronal längd samt vidd och bredd genom njurhilus. Totalt blir detta 8 mått.
7. Stoppa in dina 8 värden i Mayoklinikens kalkylator, du erhåller nu volymmått för vänster och höger njure var och en för sig samt total njurvolym. Detta värde skall nu justeras för kroppslängd i meter och ålder varpå du erhåller en ADPKD-klassifikation enligt Mayo som kan användas som beslutsunderlag för behandling med Tolvaptan.

Februari 2021. Ted Millberg, Överläkare, Njurmedicinkliniken, SkaS, Skövde.